

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ เพื่อประเมินระดับสมรรถนะทางการวิจัยของ นักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง และเพื่อเปรียบเทียบ ระดับสมรรถนะทางการวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหาร ลาดกระบังจำแนกตามเพศ คณะ และชั้นปี ผู้วิจัยจึงสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และนำเสนอข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

5.1.1.1 เพื่อประเมินระดับสมรรถนะทางการวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

5.1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบระดับสมรรถนะทางการวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังจำแนกตามเพศ คณะ และชั้นปี

5.1.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.1.2.1 ประชากร คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้า คุณทหารลาดกระบัง ในปีการศึกษา 2553 จำนวนทั้งสิ้น 17,295 คน

5.1.2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในปีการศึกษา 2553 จำนวน 377 คน โดยใช้เกณฑ์การกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie&Morgan (1970 : 608-609) และใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

5.1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

5.1.3.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามประเมินสมรรถนะทางการ วิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดย แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบ (Check List) จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะทางการวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง 3 ด้าน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ จำนวน 33 ข้อ ดังนี้

-	ด้านความรู้ ความเข้าใจ	16 ข้อ
-	ด้านเจตคติ	11 ข้อ
-	ด้านการปฏิบัติ	6 ข้อ

5.1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

5.1.4.1 ผู้วิจัยจัดประชุมผู้ช่วยนักวิจัยเพื่อสร้างความเข้าใจในการเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1.4.2 ผู้วิจัยและผู้ช่วยนักวิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถาม จำนวน 377 ฉบับ ไปยังกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยนักวิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามและขอรับคืนด้วยตนเอง

5.1.4.3 ได้แบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 377 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมดที่แจกไป ผู้วิจัยตรวจสอบและคัดเลือกแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ เพื่อนำไปวิเคราะห์ผลตามลำดับ

5.1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่รวบรวมได้และตรวจให้คะแนนแล้วไปวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยเลือกวิธีวิเคราะห์ตามประเภทของข้อมูลและวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

5.1.5.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ (Percentage)

5.1.5.2 การวิเคราะห์เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยที่ 1 วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.1.5.3 การวิเคราะห์เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยที่ 2 วิเคราะห์ด้วยสถิติ T-test แบบ Independent และ One-way ANOVA

5.1.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1.6.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมีจำนวนทั้งสิ้น 377 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 194 คน รองลงมาเป็นเพศหญิง จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 51.50 และ 48.50 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจำแนกตามคณะพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในคณะวิศวกรรมศาสตร์ จำนวน 137 คน รองลงมากำลังศึกษาอยู่ใน

คณะวิทยาศาสตร์ จำนวน 76 คน อันดับสาม ศึกษาอยู่ในคณะเทคโนโลยีการเกษตร จำนวน 57 คน อันดับสี่ ศึกษาอยู่ในคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จำนวน 40 คน อันดับห้า ศึกษาอยู่ในคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จำนวน 39 คน อันดับหก ศึกษาอยู่ในคณะอุตสาหกรรมเกษตร จำนวน 15 คน และ อันดับสุดท้าย ศึกษาอยู่ในคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 36.30, 20.20, 15.10, 10.6, 10.30, 4.00 และ 3.40 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจำแนกตามชั้นปี พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 จำนวน 99 คน รองลงมา กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 3 จำนวน 93 คน อันดับสาม คือ กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2 จำนวน 88 คน อันดับสี่ กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 4 จำนวน 67 คน และอันดับสุดท้าย กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 5 จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 26.30, 24.70, 23.30, 17.80 และ 8.00 ตามลำดับ

5.1.6.2 ผลการประเมินระดับสมรรถนะทางการวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในภาพรวมและรายด้าน พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีสมรรถนะทางการวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยยึดค่าเฉลี่ยเป็น เกณฑ์ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับ 1 คือด้านเจตคติ ($\bar{X} = 3.84$) อันดับ 2 คือ ด้านการปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.42$) และอันดับสุดท้ายคือ ด้านความรู้ ความเข้าใจ ($\bar{X} = 3.25$)

5.1.6.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับสมรรถนะทาง การวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังจำแนกตามเพศ คณะ และชั้นปี

1. นักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่มีเพศต่างกันมีระดับสมรรถนะทางการวิจัยในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยเพศชาย ($\bar{X} = 3.60$) มีระดับสมรรถนะทางการวิจัยในภาพรวมสูงกว่าเพศหญิง ($\bar{X} = 3.40$)

2. นักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่ศึกษาอยู่ในคณะที่ต่างกันมีระดับสมรรถนะทางการวิจัยในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. นักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ต่างกันมีระดับสมรรถนะทางการวิจัยในภาพรวมและรายด้านคือด้านเจตคติและด้านการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน แต่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ต่างกันมีระดับสมรรถนะทางการวิจัยด้านความรู้ ความเข้าใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 อภิปรายผลเกี่ยวกับการประเมินระดับสมรรถนะทางการวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีระดับสมรรถนะทางการวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สืบเนื่องจากวิธีการสอนของคณาจารย์ระดับอุดมศึกษาในประเทศไทยส่วนใหญ่ยังคงมุ่งเน้นการบรรยายในชั้นเรียน โดยผู้เรียนทำหน้าที่เป็นผู้ฟัง ผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้บอกวิชา อีกทั้งขนาดของชั้นเรียนระดับอุดมศึกษาในประเทศไทยค่อนข้างมีขนาดใหญ่ จึงทำให้ผู้สอนไม่สามารถร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เรียนเพื่อที่จะช่วยพัฒนาทักษะการค้นคว้า การคิด วิเคราะห์ และสังเคราะห์ของผู้เรียนได้อย่างทั่วถึง การมอบหมายงานให้ผู้เรียนจำนวนมากไปทำนอกชั้นเรียน ผู้เรียนส่วนใหญ่ก็มักจะคัดลอกผลงานมาส่ง และผู้สอนก็ไม่สามารถตรวจสอบและกลั่นกรองผลงานดังกล่าวได้อย่างทั่วถึง จึงส่งผลให้ทักษะการค้นคว้า การคิด วิเคราะห์ และสังเคราะห์ของผู้เรียน ซึ่งเป็นองค์ประกอบของสมรรถนะทางการวิจัย อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับรายงานการติดตามและประเมินสถานภาพการปฏิรูปการเรียนรู้ระดับอุดมศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2547: 30) ด้านคุณภาพบัณฑิตพบว่า “บัณฑิตที่ผลิตออกมามีคุณภาพตกต่ำลงทั้งในความรู้ความสามารถในทางวิชาการ ความคิดเชิงวิเคราะห์ ขาดวิจารณญาณ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความรอบรู้ และแสวงหาความรู้” เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีระดับสมรรถนะทางการวิจัยด้านเจตคติมากเป็นอันดับ 1 สืบเนื่องจากนักศึกษาที่จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 และเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษามีความเข้าใจถึงเอกลักษณ์ที่แตกต่างระหว่างการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษากับระดับอาชีวศึกษา โดยความเป็นอุดมศึกษาที่แท้จริงก็คือ “การแสวงหาความจริงและความรู้ที่ลึกซึ้ง” (วิชัย ตันศิริ . 2550: 167-189) ซึ่งกระบวนการวิจัยจะช่วยสนับสนุนให้นักศึกษาสามารถแสวงหาความจริงและความรู้ที่ลึกซึ้งได้ ส่วนระดับสมรรถนะทางการวิจัยด้านความรู้ ความเข้าใจของนักศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดนั้น อาจสืบเนื่องจากเนื้อหาวิชาของหลักสูตรในระดับอุดมศึกษามุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ลึกซึ้งในด้านทฤษฎี หลักการ เฉพาะของวิชาเอกที่นักศึกษาศึกษาอยู่ ส่วนวิชาที่ว่าด้วย ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยนั้น มีเพียงบางหลักสูตรเท่านั้นที่จัดให้มีการเรียนวิชาการวิจัยเพียง 1 รายวิชา ในขณะที่หลักสูตรส่วนใหญ่ในระดับปริญญาตรีไม่ได้กำหนดให้ผู้เรียนต้องศึกษาในวิชาการวิจัย ส่งผลให้ผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีระดับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการวิจัย ในระดับปานกลางเท่านั้น

5.2.2 อภิปรายผลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบระดับสมรรถนะทางการวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังจำแนกตามเพศ

ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่มีเพศต่างกันมีระดับสมรรถนะทางการวิจัยในภาพรวมแตกต่างกัน โดยเพศชายมีระดับสมรรถนะทางการวิจัยในภาพรวมสูงกว่าเพศหญิง อาจสืบเนื่องจาก การรับรู้ของสมองในเพศชายและเพศหญิงมีความแตกต่างกัน โดยเพศชายจะมีความถนัดและสามารถในเรื่อง คณิตศาสตร์ การคำนวณ วนต่าง ๆ ความเข้าใจในเรื่องหลักการและเหตุผล การสังเกตสิ่งต่าง ๆ และ การทดสอบสิ่งต่าง ๆ เป็นต้น ส่วนในเพศหญิงนั้นจะมีความถนัดและความสามารถในเรื่องภาษา ความคล่องตัวทางภาษา การพูด ความสัมพันธ์กับคนอื่น และ เข้าใจเรื่องการแสดงออกของคน (สถาบันส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้. 2554: Online) ซึ่งความถนัดของเพศชายดังที่กล่าวข้างต้นจะช่วยสนับสนุนสมรรถนะทางการวิจัยของนักศึกษา ดังนั้นจึงเป็นเหตุให้นักศึกษาชายมีระดับสมรรถนะทางการวิจัยในภาพรวมสูงกว่านักศึกษาหญิง

5.2.3 อภิปรายผลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบระดับสมรรถนะทางการวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังจำแนกตามคณะ

ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมมีระดับสมรรถนะทางการวิจัยในภาพรวมสูงกว่า นักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร นักศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ และ นักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สืบเนื่องจากหลักสูตรในระดับปริญญาตรีของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมทุกหลักสูตร ได้กำหนดให้นักศึกษาทุกคนต้องศึกษาในรายวิชาการวิจัยทางการศึกษา โดยเนื้อหาของรายวิชาดังกล่าวมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดี ต่อการทำวิจัยและนำการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ ในส่วน หลักสูตรระดับปริญญาตรีของคณะเทคโนโลยีการเกษตร คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ไม่ได้กำหนดให้ผู้เรียนต้องศึกษาในรายวิชาการวิจัย แต่นักศึกษามีการบูรณาการ กระบวนการวิจัยไปใช้ในการทำโครงการต่าง ๆ ด้วย เหตุดังกล่าวให้นักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงมีระดับสมรรถนะทางการวิจัยในภาพรวมสูงกว่า นักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร นักศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ และ นักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ แต่นักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมมีระดับสมรรถนะทางการวิจัยในภาพรวมไม่แตกต่างจากนักศึกษาคณะอุตสาหกรรมเกษตร และนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ อาจสืบเนื่องจากรายวิชาส่วนใหญ่ และ โดยเฉพาะในรายวิชาโครงการและกระบวนการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีของทั้งสองคณะถึงแม้จะมีได้กำหนดให้ทุกหลักสูตรต้องศึกษาในรายวิชาการวิจัย แต่มีการกำหนดขอบข่ายของวิชาชัดเจนเกี่ยวกับการนำกระบวนการวิจัยไปใช้เพื่อทำโครงการ อีกทั้งวิธีการจัดการเรียนการสอนของรายวิชาต่าง ๆ ยังมุ่งเน้นกระบวนการตั้งสมมุติฐาน ทดลอง และค้นหาคำตอบ ซึ่งเป็นกระบวนการเดียวกับการทำวิจัย จึงส่งผลให้ นักศึกษาคณะอุตสาหกรรมเกษตร และนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์มีสมรรถนะทางการวิจัยไม่แตกต่างจากนักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

4. อภิปรายผลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบระดับสมรรถนะทางการวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังจำแนกตามชั้นปี

ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 มีระดับสมรรถนะทางการวิจัยด้านความรู้ ความเข้าใจ น้อยกว่านักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 4 อาจสืบเนื่องจากวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดให้นักศึกษาชั้นปีที่ 1 เรียนส่วนใหญ่เป็นวิชาที่มุ่งเน้นทฤษฎี หลักการพื้นฐานต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนใน ชั้นปีที่ 1 สามารถนำผลจากการเรียนรู้ในรายวิชาต่าง ๆ เหล่านี้ ไปใช้ในการต่อยอดสร้างองค์ความรู้ โดยการแสวงหา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ ในลำดับขั้นที่สูงขึ้น ส่วนในรายวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดให้นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ศึกษา นั้น ส่วนใหญ่จะเป็นรายวิชาที่จะต้องใช้ทักษะในการแสวงหา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ เช่นวิชาโครงการ ด้วยเหตุดังกล่าว นักศึกษาชั้นปีที่ 4 จึงมีสมรรถนะทางการวิจัยสูงกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลวิจัยไปใช้

5.3.1.1 คณาจารย์ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ควรเพิ่มพูนสมรรถนะทางการวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยใช้รูปแบบการสอนโดยยึดการวิจัยเป็นฐาน (Research based learning: RBL) หรือ รูปแบบการสอนโดยยึดปัญหาเป็นฐาน (Problem based learning: PBL)

5.3.1.2 คณาจารย์ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ควรให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการวิจัยแก่นักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยบูรณาการลงในการสอนในรายวิชาต่าง ๆ

5.3.1.3 คณาจารย์ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ควรสนับสนุนและชี้แนะให้นักศึกษาได้ใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาวิธีการเรียนของตนเอง

5.3.1.4 คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ควรให้ความสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะทางการวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

5.3.2.2 ควรศึกษาเพื่อจัดทำคู่มือพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ ด้านการวิจัย ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

5.3.2.2 ควรศึกษาเพื่อจัดทำบทเรียนสำเร็จรูปเพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ ด้านการวิจัย ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

5.3.2.4 ควรศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบการสอน โดยยึดวิจัยเป็นฐานสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง